

OSAÜHING SURJU PM SURJU VEISELAUT

Keskkonnakompleksloa muudatuse taotluse lisad

Lähteolukorra aruanne

Tartu, 2019

Töö tellija: Osaühing Surju PM

Registrikood: 10208799

Address: Pärnu maakond, Saarde vald, Surju küla, Valla, 86401

Telefon: +372 4460849

E-post: surjupm@hotmail.ee

Töö teostaja: OÜ Severitas

Registrikood: 11852485

Address: Tartu maakond, Tartu linn, Uus tn 69-65, 50606

Telefon: +372 6851177

E-post: kairi@severitas.ee

Vastutav koostaja: Hanna Vahter, BSc

Versioon jaanuar 2019

Töö nr 18-HV-59

© OÜ Severitas, autoriõigus. Käesolev aruanne on koostatud ja esitatud kasutamiseks tervikuna.

© Osaühing Surju PM, varalised õigused

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	4
2	ETTEVÖTTES KASUTATAVAD OHTLIKUD KEMIKAALID	6
3	ASJAKOHASTE OHTLIKE AINETE MÄÄRAMINE.....	7
4	KÄITISE TEGEVUSKOHALE ERIOMASE SAASTAMISRISKI HINDAMINE JA JÄRELDUSED 12	
5	JÄRELDUSED	14

1 SISSEJUHATUS

Osaühing Surju PM peamiseks tegevusalaks on veisekasvatus. Käitise kompleksi hooned asuvad Pärnu maakonnas Saarde vallas Surju külas Suurfarmi (katastrinumber: 75601:001:0096; 75601:001:0097), Kasesalu (katastrinumber: 75601:001:0316) ning Rüüsamäe (katastrinumber: 75601:001:0816) kinnistutel.

Käitise kompleks koosneb järgmistest hoonetest ja rajatistest:

- laudahooned;
- ringja põhiplaaniga vedelsõnnikuhoidlad (2 tk ning 1 planeeritav hoidla);
- tahesõnnikuhoidla;
- abirajatised;
- puurkaev.

Veiste intensiivkasvatuse peamised tootmisetapid:

1. veiste pidamine:

- söötade hoidmine ja segamine;
- söötmine, jootmine;
- lüpsmine;
- piima hoidmine.

2. sõnnikukäitlus

- sõnniku eemaldamine laudast;
- sõnniku hoidmine;

Veiste intensiivkasvatuse tugitegevused on:

- sööda varumine ja sisseostmine;
- veevarustus ja reovee käitlemine;
- kütte- ja jahutusseadmete käitamine;
- jäätmekäitlus;
- loomsed kõrvalsaadused;
- veterinaaria tugiteenus;
- sõnniku laotamine.

Käesolev lähteolukorra aruanne on koostatud hindamaks Osaühing Surju PM Surju veiselaudas kasutatavate kemikaalide ohtlikkust ja mõju keskkonnale. Hindamise vajadus tuleneb tööstusheite

seaduses¹ (THS) esitatud kompleksloa nõuetest, mille kohaselt on nõutud lähteolukorra aruande koostamine juhul, kui käitise tegevus on seotud ohtlike ainete kasutamise, tootmise või keskkonda viimisega (THS §41 l 2 pt 15).

Lähteolukorra aruanne on saastatuse võrdlusaluseks käitise tegevuse täieliku lõpetamise korral.

Lähteolukorra aruande sisu on täpsemalt kirjeldatud juhendmaterjalis², mis on avaldatud 2014. aastal Euroopa Komisjoni poolt.

Vastavalt juhendmaterjalile, tuleb juhtudel, kui pinnase ja põhjavee saastamine on käitises võimalik, lähteolukorra aruanne koostada enne kui uus käitis tööd alustab või kui olemasoleva käitise kompleksluba esimest korda peale tööstusheite seaduse jõustumist muudetakse. Juhendmaterjali kohaselt jaguneb lähteolukorra aruanne kaheksaks etapiks. Samas juhul, kui lähteolukorra aruande esimesest kolmest etapist selgub, et pinnase ja põhjavee saastamine ei ole käitises võimalik, ei ole vajadust terviklikku aruannet koostada ning ülejäänud etappe käsitleda. Seejuures on oluline, et esimese kolme etapist tehtud järeldused on asjakohased ja põhjendatud.

Lähteolukorra aruande kolme esimese etapi eesmärgid on järgmised:

- selgitada välja, kas ettevõttes käideldakse ohtlikke aineid;
- selgitada välja, kas need ohtlikud ained on võimalised saastama pinnast ja põhjavett;
- selgitada välja, kas on võimalik ohtlike ainete sattumine pinnasesse või põhjavette.

Käesolevas töös on OÜ Severitas eksperdid hinnanud lähteolukorra aruande kolme esimest etappi, kuna pinnase ja põhjavee saastamine on käitises minimeeritud.

¹ RT I, 16.05.2013, 1. „Tööstusheite seadus¹“. Riigikogu seadus, vastu võetud 24.04.2013

² KOMISJONI TEATIS. Tööstusheidete direktiivi 2010/75/EL artikli 22 lõike 2 kohane Euroopa Komisjoni suunis lähteolukorra aruannete kohta (2014/C 136/03). Euroopa Liidu Teataja C 136, 06. mai 2014.

2 ETTEVÕTTES KASUTATAVAD OHTLIKUD KEMIKAALID

Surju veiselaudas on loomapidamishoonetes tööprotsesside läbiviimisel kasutatavateks kemikaalideks valdavalt puhastus- ja desoained. Kütust kasutatakse sisetranspordis ja masinatel. Kasutatavate kemikaalide nimekiri on esitatud ka Surju veiselauda kompleksloa muutmise taotlusmaterjalides.

Kemikaale hoiustatakse originaalmahutites (tootjapakend) ja spetsiaalsetes kinnistes mahutites ning selleks ettenähtud kohas, milleks on lekkekindla põrandaga ventileeritav lao- ja hoiuruumid.

Käesolevas töös on kemikaalides sisalduvate koostisainete ohtlikkuse määramisel aluseks võetud kemikaalide ohutuskaartidel toodud info ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1272/2008, 16. detsember 2008³, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist. Kemikaalid ja nendes sisalduvad ained on esitatud allpool olevas tabelis (Tabel 1).

Tabel 1. Ohtlikud kemikaalid

Kemikaali nimetus	CAS nr	Aine nimetus	Aine max sisaldus kemikaalis, %
OptiCid	7697-37-2	Lämmastikhape	30
	7664-38-2	Fosforhape	10
C-Alka	7681-52-9	Naatriumhüdroksiid	20
	1310-73-2	Naatriumhüpoklorit	5
Neopredisan135-1	59-50-7	4-kloro-3-metüülfenool, 4-kloro-m-kresool, klorokresool	30
	71-23-8	1-Propanool (Propüülalkohol)	20
	67-63-0	2-Propanool (Isopropüülalkohol)	15
	68188-18-1	Parafiinõlid, sulfoklooritud, seebistatud	10
	69-72-7	Salitsüülhape	10
NOVODUAL	7664-38-2	Piimhape	10
	112-34-5	Rasvalkoholi etoksülaad C9-C11	1
	85536-14-7	Kloorheksidiin diglükonaat	1
KiiltoClean Oy - L 4007	1310-73-2	Naatriumhüdroksiid	50
KiiltoClean Oy - L 109 air	7722-84-1	Vesinikperoksiid	40
KiiltoClean Oy - L 5004 Boost	69011-36-5	Isotridekanool, etoksülaad	60
	69011-36-5	Isotridekanool, etoksülaad	24
	68439-50-9	Alküülalkoholetoksülaad	12
	31726-34-8	Heksüülalkoholi	4
Diislikütus	68334-30-5	Diiseli	100

³ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1272/2008, 16. detsember 2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (EMPs kohaldatav tekst). Euroopa Liidu Teataja L 353, 31. detsember 2008

3 ASJAKOHASTE OHTLIKE AINETE MÄÄRAMINE

Käesolevas töös on asjakohased ohtlikud ained need ained, millel on võime potentsiaalselt saastata pinnast või põhjavett. Asjakohaste ohtudena ei ole käsitletud, näiteks ärritust, mis on põhjustatud kemikaali sattumisest nahale, silma või kemikaali allaneelamisel.

Kemikaalide pinnase ja põhjavee saastamisvõime hindamisel on olulisemateks näitajateks kemikaali füüsikaline olek, biodegradeerumisvõime (orgaaniliste ainete puhul), lahustuvus vees, toksilisus, liikuvus ning püsivus. Kemikaalide saastevõime hindamisel tuleb arvestada, et asjakohased on need kemikaalid, mis saastavad pinnast ja põhjavett ning mida on võimalik tuvastada pinnasest ja põhjaveest käitise täieliku lõpetamise korral. Seega ei ole asjakohased kemikaalid, mis ei ole keskkonnas püsivad ning on degradeeruvad, vees lahustuvad ja pinnases liikumatud füüsikalise oleku või omaduste tõttu.

Veekeskkonnale ja pinnasele ohtlikud ained on:

- püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ained (PBT);
- väga püsivad ja väga bioakumuleeruvad ained (vPvB);
- samaväärseid ohte põhjustavad ained (sisesekreetsioonisüsteemi kahjustajad, ohtlikeks aineteks lagunevad ained, sünergilise või neurotoksilise toimega ained jms);
- kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained — kui need on püsivad ja bioakumuleeruvad⁴.

Pinnase ja põhjavee saastamisvõimet on hinnatud kemikaalide ohutuskaartide põhjal.

Segude koosseisus olevate ohtlike ainete saastevõimet on hinnatud segu kui terviku ohtlikkuse põhjal. Seda seetõttu, et segus olev üksik aine ei anna informatsiooni segu mõjude kohta pinnasele või põhjaveele.

Kemikaali ohtlikkuse ja saastatuse võime määramise aluseks on võetud info segu klassifikatsiooni kohta (ohuklass või -kategooria ja H-lause), ökoloogiline teave ja muu asjakohane info. Keskkonnaohtlikuks on klassifitseeritud kemikaalid, mis ohutuskaartidel esitatud info alusel on kas vesikeskkonnale või muudele keskkonnanähtudele ohtlikud ehk märgistatud vastava ohuklassi või -kategooriaga ja H-lausega ning välja on toodud vastav asjakohane teave keskkonnaohtlikkuse kohta.

Hindamise aluseks olnud H-laused:

- H400 Väga mürgine veeorganismidele
- H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime
- H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime

Lisaks on ainete ohtlikkuse määramiseks kasutatud järgnevaid keskkonnaministri määruseid:

- Keskkonnaministri määrus nr 77: "Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimistu, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonna

⁴ Keskkonnale ohtlikud ained – mis need on? Baltic Actions for Reduction of Pollution of the Baltic Sea from Priority Hazardous Substances. Project LIFE07 ENV/EE/000122 – BaltActHaz; http://baltacthaz.bef.ee/files/c15/c55/HS_est_Final.pdf

kvaliteedi piirväärtused ning nende kohaldamise meetodid, vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, ainete jälgimisnimekiri”⁵;

- Keskkonnaministri määrus nr 38: “Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases”⁶;
- Keskkonnaministri määrus nr 39: “Ohtlike ainete põhjavee kvaliteedi piirväärtused”⁷.

Informatsioon käitise kohta pärineb käitajalt.

Täpsem kirjeldus kemikaalide kohta on esitatud tabelis (Tabel 2).

⁵ RT I, 08.01.2016, 10. „Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimistu, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused ning nende kohaldamise meetodid, vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, ainete jälgimisnimekiri“. Keskkonnaministri 30.12.2015 määrus nr 77

⁶ RT I 2010, 57, 373. „Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“. Keskkonnaministri 11.08.2010 määrus nr 38

⁷ RT I 2010, 57, 374. „Ohtlike ainete põhjavee kvaliteedi piirväärtused“. Keskkonnaministri 11.08.2010 määrus nr 39

Tabel 2. Asjakohaste ohtlike ainete määramine

Kemikaali nimetus	CAS nr	Aine nimetus	Aine sisaldus kemikaalis, %	Aastas kasutatav kogus	Ohuklass ja -kategorია või ohusümbol	H-lause	Kemikaali omadused	Asjakohased ohud	Ohtlik pinnasele või põhjaveele (kõikidest eeskirjadest kinnipidamisel)
OptiCid	7697-37-2	Lämmastikhape	30	0,21 m ³ /a	Skin Corr. 1A; Ox. Liq. 3.	H272, H302, H314, H318.	Roosa värvusega vedelik. pH<2. Erikaal on 1,21. Vees lahustuv.	Ei sisalda keskkonnaohtlike või veepuhastites mittelagunevaid aineid. PBT: teave puudub. vPvB: teave puudub. Muude kahjulike mõjude kohta täiendav oluline teave puudub.	Ei
	7664-38-2	Fosforhape	10		Skin Corr. 1B; Acute tox. 4.				
C-Alka	7681-52-9	Naatriumhüdroksiid	20	1 m ³ /a	Skin Corr. 1A; Met. Corr. 1.	H290, H314, H318, H335	Nõrga kloorilõhnaga helekollane vedelik. pH>13. Tihedus 1,163 g/ml. Vees lahustuv.	Väga mürgine veeorganismidele. PBT: teave puudub. vPvB: teave puudub. Muude kahjulike mõjude kohta täiendav oluline teave puudub.	Jah
	1310-73-2	Naatriumhüpoklorit	5		Met. Corr. 1; skin Corr. 1B; Eye dam. 1; STOT SE3; Aquatic Acute 1;				
Neopredisan135-1	59-50-7	4-kloro-3-metüülfenool, 4-kloro-m-kresool, klorokresool	30	0,02 m ³ /a	Xn – kahjulik; Xi – ärritav; N – keskkonnaohtlik	H225, H226, H302, H312, H315, H317, H318, H319, H336, H400, H412.	Fenooli lõhna meenutava värvitu kuni kollase värvusega vedelik. pH ligikaudu 2,3. Tihedus 1 g/cm ³ . Veega täielikult segunev.	Ohtlik vesikeskkonnale. PBT: andmed puuduvad. vPvB: andmed puuduvad. Muude kahjulike mõjude kohta täiendav oluline teave puudub.	Jah
	71-23-8	1-Propanool (Propüülalkohol)	20		F – väga tuleohtlik; Xi - ärritav				
	67-63-0	2-Propanool (Isopropüülalkohol)	15		F – väga tuleohtlik; Xi - ärritav				
	68188-18-1	Parafiinõlid, sulfoklooritud, seebistatud	10		Xn – kahjulik, Xi - ärritav				
	69-72-7	Salitsüülhape	10		Xn – kahjulik; Xi – ärritav.				
NOVODUAL	7664-38-2	Piimhape	10	2,5 m ³ /a	Skin irrit. 2; Eye Dam. 1.	H302, H315,	Tumerohelise värvusega vedelik.	Väga mürgine veeorganismidele.	Mürgine Jah

Kemikaali nimetus	CAS nr	Aine nimetus	Aine sisaldus kemikaalis, %	Aastas kasutatav kogus	Ohuklass ja -kategorია või ohusümbol	H-lause	Kemikaali omadused	Asjakohased ohud	Ohtlik pinnasele või põhjaveele (kõikidest eeskirjadest kinnipidamisel)
	112-34-5	Rasvalkoholi etoksülaad C9-C11	1		Acute Tox. 4; Eye Dam. 1.	H318, H400, H410, H412..	pH=2,10-2,80. Suhteline tihedus 1,0-1,02 g/cm ³ . Vees lahustuv.	mullaorganismidele. Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime. Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime. Aine pole tuvastatud PBT/vPvB-ainena. Muude kahjulike mõjude kohta täiendav oluline teave puudub.	
	85536-14-7	Kloorheksidiin diglükonaat	1		Eye Dam. 1; Aquatic Acute 1; Aquatic Chronic 1.				
KiiltoClean Oy - L 4007	1310-73-2	Naatriumhüdroksiid	50	0,18 t/a	Skin Corr 1A.	H314	Kollakas vedelik. pH=14. Tihedus 1380 kg/m ³ . Vees hästi lahustuv.	PBT: andmed puuduvad. vPvB: andmed puuduvad. Muude kahjulike mõjude kohta täiendav oluline teave puudub.	Ei
KiiltoClean Oy - L 109 air	7722-84-1	Vesinikperoksiid	40	0,6 t/a	Acute Tox. 4; Ox. Liq. 1; Skin Corr. 1A; STOT SE 3.	H302, H316, H315, H335.	Kirbe lõhnaga värvitu vedelik. pH=2. Tihedus 1130 kg/m ³ . Vees hästi lahustuv.	PBT: andmed puuduvad. vPvB: andmed puuduvad. Muude kahjulike mõjude kohta täiendav oluline teave puudub.	Ei
KiiltoClean Oy - L 5004 Boost	69011-36-5	Isotridekanool, etoksülaad	60	0,6 t/a	Acute Tox. 4; Eye Dam. 1.	H302, H318	Värvitu vedelik. Tihedus 1000 kg/m ³ . pH=8. Vees hästi lahustuv.	PBT: andmed puuduvad. vPvB: andmed puuduvad. Muude kahjulike mõjude kohta täiendav oluline teave puudub.	Ei
	69011-36-5	Isotridekanool, etoksülaad	24		Aquatic Chronic 3, Eye Dam. 1.				
	68439-50-9	Alküülalkoholetoksülaad	12		Acute Tox. 4; Aquatic Chronic 3; Eye Dam. 1.				
	31726-34-8	Heksüülalkoholi	4		Acute Tox. 4; Eye Irrit. 2; Skin Irrit. 2.				
Diislikütus	68334-30-5	Diiseli	100	22 m ³ /a		H226, H304,	Läbipaistev kollakas vedelik diislikütusele	Diislikütus on mürgine veeorganismidele, võib	Jah

Kemikaali nimetus	CAS nr	Aine nimetus	Aine sisaldus kemikaalis, %	Aastas kasutatav kogus	Ohuklass ja -kategooria või ohusümbol	H-lause	Kemikaali omadused	Asjakohased ohud	Ohtlik pinnasele või põhjaveele (kõikidest eeskirjadest kinnipidamisel)
						H315, H332, H351, H373, H411	<p>iseloomuliku lõhnaga. Auru rõhk ~ 0,4 kPa. Tihedus temperatuuril 15 oC 800 – 845 kg/m³. Vees ei lahustu. Diislikütus on tuleohtlik. Kerged süsivesinikud aurustuvad aeglaselt</p>	<p>põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet. Pihkunud kogused võivad moodustada vee pinnal kile ning põhjustada organismides füüsikalisi kahjustusi. Halveneda võib varustatus hapnikuga. Arvatavasti põhjustab vähki. Toode on 28-päevase testi põhjal 60% biolagunduv. Raskemad süsivesinikud võivad akumuleeruda vees sisalduvates orgaanilistes ainetes. Maha valgunud toode aurustub olenevalt keskkonna temperatuurist pinnase ja vee pealmisest kihist aeglaselt. Toode võib tungida pinnasesse, saastades põhjavett.</p>	

4 KÄITISE TEGEVUSKOHALE ERIOMASE SAASTAMISRISKI HINDAMINE JA JÄRELDUSED

Järgnevalt on hinnatud kemikaalide, mis omavad potentsiaalset pinnase või põhjavee saastamise ohtu, keskkonda sattumise tõenäosust ning meetmeid, mis on võetud käitises kasutusele, et kaitsta pinnast ja põhjavett võimaliku tekkiva reostuse eest. Eesmärk on tuvastada, kas eksisteerib olukorda, kus ohtlikke aineid viiakse sellises koguses keskkonda, et see põhjustab pinnase ja põhjavee saastatust. Hinnangul võetakse arvesse ohtlike kemikaalide üheaegselt hoitava kogust käitises, ladustamise viisi ja kohta, käitisesisest transporti ja võimalikke reostusallikate asukohti.

Keskkonnaoht on võimalik tavaolukorrast kõrvalekaldumise puhul — avariiolukordades. Kemikaali avariiline leke keskkonda on võimalik mahuti vigastuse puhul.

Peamisteks õnnetusjuhtumite ennetus- ja leevendusmeetmeks on mahutite pidev korrasoleku kontroll ning kemikaali käitlevate isikute koolitamine, kemikaali käitlemisega seotud ohtude ning ohutustehniliste ja keskkonnakaitseliste võtete osas.

Detailsem kirjeldus, pinnasele ja põhjaveele potentsiaalselt ohtlike kemikaalide käitlemise (sh lekete ennetusmeetmete) kohta on esitatud tabelis (Tabel 3).

Tabel 3. Potentsiaalse saastevõimega kemikaalide hoiustamis- ja kasutustingimused

Kemikaal	Maksimaalne territooriumil hoitav kogus	Kemikaali kasutamine	Kemikaali hoiustamine	Pinnase ja põhjavee saastamise tõenäosus
Happelised puhastusvahendid, nt OptiCid	0,25 m ³	Lüpsiseadmete-lautade desinfektsioon ja puhastamine	Kemikaali hoiustatakse ventileeritavas laoruumis plastikkanistris või kotis (originaalpakend). Hoidla on eemal veekogudest, puurkaevudest ja äravoolutorustikest.	Võttes arvesse hoiustamise kogust ja viisi ning kemikaalide käitlemisel kasutatavaid meetmeid pinnase ja põhjavee kaitseks, siis on potentsiaalne saastamise risk väike.
Aluselised puhastusvahendid, nt C-Alka	0,06 m ³			
Neopredisan135-1	0,01 m ³			
NOVODUAL	0,02 m ³			
Puhastusvahend, nt KiiltoClean Oy - L 4007	0,04 t			
Puhastusvahend, nt KiiltoClean Oy - L 109 air	0,02 t			
Puhastusvahend nt KiiltoClean Oy - L 5004 Boost	0,02 t			
Diislikütus	Käitise territooriumil ei hoistata	Kütteks, masinatele, traktoritele		

Võimalikud reostust ja saastatust põhjustavad tegevused:

- kemikaalide transportimine;
- kemikaalide ladustamine;
- kemikaalide kasutamine.

Pesu- ja desoaineid hoiustatakse originaalpakendites (tootjapakend) betoonpõrandaga laoruumis.

Keskkonda ja kanalisatsiooni ei juhitu mitte ühtegi kemikaali. Kemikaale transporditakse ja ladustatakse nii nagu eeskirjades on sätestatud. Kuna kemikaale üksteise otsa ei laota, siis ei esine kauba ümbermineku ohtu. Kemikaalide mahavalgumine saab toimuda mahutite purunemisel või sulguri avanemisel. Suuri mahuteid ettevõttesiseselt ei transpordita.

Pesu- ja desoaineid hoiustatakse lekkekindla betoonpõrandaga lao- ja hoiuruumis. Kuna kemikaalide hoiukohtade aluspinnad on valatud betoonist, siis see välistab lekke või mahuti purunemise tõttu kemikaali sattumise pinnasesse ning pinna- ja põhjavette. Samuti asuvad hoidlad eemal veekogudest, puurkaevudest ja äravoolutorustikest. Ühtlasi jälgitakse, et tooted ei aeguks ning et tarindid ja tegevuskoha pinnakate ei oleks pragunenud või kahjustunud. Varem pole toimunud suurt heidet pinnasesse või põhjavette ning korrektsel tegutsemisel (kemikaalide hoiustamine selleks ettenähtud kohtades), eeskirjadest kinnipidamisel ning lähtuvalt kemikaalide hoidlate konstruktsioonist (betoneeritud põranda olemasolu) pole selle toimumine ka tõenäoline. Ehk – minimeeritud on kemikaalide ladustamisest ja käitlemisest tuleneda võiv oht vesikeskkonnale ja pinnasele ning õnnetusjuhtumi korral on takistatud maapinnale sattuvate kemikaalide pääs keskkonda.

Kemikaalide kasutamisest tekkivaid jäätmeid (nt originaalmahutid) hoiustatakse sorteeritult betoonpõrandaga hoiuruumis. Ajutiselt hoiustatavad jäätmed ei oma ohtu välisõhule, pinnasele ega ka pinna- ja põhjavetele, mistõttu ei ole vajalik rakendada täiendavaid kaitsemeetmeid.

Hädaolukordades heide ümbritsevasse keskkonda on kõige tõenäolisem mahutite lekkimise või hetkelise hävimise korral. Muudel erijuhtudel on lekkes minimaalsed. Ainete mahavoolamisest kuni koristamiseni on kokkupuude pinnasega lühiajaline. Seega võib eeldada, et olulist heidet pinnasesse ja põhjavette ei esine.

Kemikaalide avariilekke korral omab ettevõtte võimalust likvideerida tagajärjed kas iseseisvalt või kasutades abiks teenuseid (koristustööd, tekkivate jäätmete vastuvõtt) osutavaid teisi ettevõtteid. Kõrvaline abi (buldooseriid, traktorid, mahutid kemikaalide ladustamiseks, absorbent toodete kogumiseks) on vajalik vaid ebatõenäolise üheaegse mitme kanistri või paagi avarii puhul, kui mahavoolanud kemikaal valgub üle suure ala. Väiksemate lekete korral kogutakse tootmisterritooriumil mahavalgunud kemikaalid absorbendi abil.

Õnnetuste, sh avariide, korral tegutsetakse vastavalt keskkonnareostuse, õnnetusjuhtumite ja tulekahju korral käitumise plaanile ja hädaolukorraplaanile. Ühtlasi järgitakse ja kontrollitakse hädaolukorra tagajärgede likvideerimiseks ette nähtud ja vajalike vahendite olemasolu.

Eriolukordade ja sellest tuleneva saastamisrisi tekke oht Osaühing Surju PM veiselaudas on minimaalne.

5 JÄRELDUSED

Osaühing Surju PM Surju veiselauda lähteolukorra aruande koostamise vajaduse väljaselgitamiseks koostatud tootmistegevuses kasutatavate ohtlike kemikaalide hindamise käigus tuvastati viis potentsiaalse pinnase ja põhjavee saastevõimega kemikaali (Tabel 3). Võttes arvesse kemikaalide hoiustamise kogust ja viisi ning käitlemisel pinnase ja põhjavee kaitseks kasutatavaid meetmeid, on potentsiaalne pinnase ja põhjavee saastamise risk väike.

Lähtudes kemikaalide (ja nende kasutamisest tekkivate jäätmete) hoiustamise, kasutamise ja transportimise kirjeldustest, siis on ebatõenäoline käitise tegevuse tagajärjel pinnase- ja põhjavee reostuse teke. Keskkonnaohtlike kemikaale ei juhita äravoolutorustikesse ning seega mitte ka pinnasesse ja põhjavette. Vastavalt vajadusele võtab ettevõtte kasutusele igakülgset ohutusabinõud avariilise reostuse vältimiseks, väiksemate lekete korral kogutakse mahavalgunud kemikaalid absorbendi abil kokku.

Kokkuvõttes on minimeeritud kemikaalide ladustamisest ja käitlemisest ning jäätmete kogumisest ja hoiustamisest tuleneda võiv oht vesikeskkonnale ja pinnasele ning õnnetusjuhtumi korral on takistatud maapinnale sattuvate kemikaalide pääs keskkonda.

Vastavalt eespool kirjeldatud asjaoludele puudub Osaühing Surju PM Surju veiselauda täiemahulise lähteolukorra analüüsi vajadus.